

L'ART DEL PAGÈS

SECCIÓ D' AGRICULTURA PRACTICA.

L'enguixat dels vins.

Per la importancia pràctica que enclou, publiquem lo tros del informe que D. Adolf Bayo donà, sobre l' assumpto al que encabessém aquestes ratllas, en son informe á la Comissió nombrada en 7 de Janer últim per nostre Ministre de Foment, avuy que lo Congrès vitícola de París proclama y solicita de son govern la autorisació pera 'l lliure enguixat dels vins, ab la condició de que no passi de 3 á 3 y 1/2 grams per litro.

«L' enguixat dels vins, diu aquest dictàmen, es altre dels punts que convé tractar, no tan per lo que á nostre consum se refereix, sino per sa exportació.

Es materia de molta discussió entre las nacions importadoras de vins y Juntas de sanitat per un costat y alguns paissos productors y culliters per altre, la dosis de sulfat de potassa, que deu tolerarse en los vins destinats al consum.

En Fransa, per exemple, no s' admeten vins que tingan mes de dos grams de sulfat de potassa, y son perseguits per las autoritats locals y aduanas.

Los productors de Burdeus, que sempre han tingut representants inteligents y actius, pogueren obtenir una

mida legislativa, que vingué á favorir lo comers de la localitat, millorant sos preus ab perjudici dels vins del Herault. Però los vinicultors del Mitxdia, alentats per la importancia interessada de semblant mida, s'ha constituït en una lliga importantíssima de vinicultors, domiciliada en Narbone, la cual se proposa demostrar per medi de la ciencia, ó siga, ab lo concurs de tots los metges del Mitxdia de Fransa, y ab intervenció de las Societats de Medicina y Consells d' higiene, que poden beures sense cap perill pera la salut los vins que contengan fins quatre grams de sulfat de potassa.

En apoyo de la Lliga de Narbone, hi ha personas que asseguran que 's crien vins en Espanya que entranyan en son estat naturai prop de quatre grams de sulfat de potassa.

Siga com vulga, los vins que contenen fins quatre grams d' aqueixa sal venen consumintse de temps immemorial, tant en Fransa com en tot Europa; y no 's donaria tanta importancia á aqueix assumpto, si no tingués per objecte postrer l' impedir la competencia en Fransa dels vins exòtics. Però haventse estudiat molt poch, y no podentse dir la última paraula sobre aixó fins que 's conegan analíticament los components ó tots los principis constitutius dels mostos de totes las nacions, y proposantse demostrar ab irrecusables probas la Lliga de Narbone ser inofensius, encara que contingan quatre grams, es mon parer deu esperarse 'l resultat de la discusió que sobre tan important assumpto ha de tenir lloch en lo Mitxdia de Fransa, de la que tinch casi la certesa naixerá la tolerancia del Estat francés en la admisió dels vins que contingan fins tres ó tres y mitj grams de sulfat de potassa per litro.

Las conclusiones científicas demostren que, á la vegada que aquesta dosis es inofensiva, contribuheix en alt grau á la conservació dels vins.»

La epidemia del taronjer.

Un hemíptero.—Sa familia.—Com mort la planta.—Com pot curarse.

Traduhit de nostre apreciable colega mallorquí *Soller*, transcribim á continuació lo següent article que, ademés de ser práctic, va suscrit per una persona, de qual competencia no podem duptar, porque 'n te donadas probas en diferentes ocasions.

»Ha corregut per la prempsa la noticia de que s' havia indicat una nova plaga que ataca al fruyt y á la fulla del taronjer, especialment en la regió del Mitjdia. La noticia es grave, ja per la riquesa que la cullita representa pera la agricultura espanyola, ja per l' extraordinari consum que de la taronja fan totas las classes, per lo que en son dia pogués aquella fins influhir en la salubritat pública.

Aquesta idea 'ns mou á comunicar als agricultors, ab l' objecte de que si be encara es temps, com creyém, pugan atacar lo mal, alguns datos que 'ns ha proporcionat l' estudi práctic de dita malaltia.

Desde luego podém assegurar que aquesta es análoga en sos efectes á la produhida per la filoxera en lo cep; però originat per sers distins, encara que corresponents á un mateix ordre en la escala zoológica.

Aquets petitíssims sers visibles á simple vista com unas taquetes un poch abultadas y cendrosas, mes ó menos foscas, perteneixen al ordre de 'ls *Hemipteros*, que semblan destinats á ser constant cástich de la humanitat; donchs á part de que atacan á molts vegetals, perteneix també á aquest ordre la xinxa, que tant molesta al home en la present estació.

Los *Hemipteros*, encara que poch numerosos en especie, se trovan subdividits en duas seccions, *Heterópteros y Homópteros*, perteneixen á aquesta última la familia dels *Lecaninos*, en la que un dels géneros mes principals es lo *Lecanium*, al que perteneix l' insecte en cuestió.

Lo género se caracteriza fácilment; sas especies se trovan rebertas casi sempre d' una sustancia de naturalesa cérea. Sas antenas son llargas, de sis articles, dels que 'l tercer es mes llarch

que 'ls altres. Sa especie origen de la malaltia del taronjer es lo *Lecanium hesperidum*.

La major part de las especies de *Lecaninos* son danyosas y produheixen sos efectes implantant lo cap sobre las ramas, los fruyts y las fullas, sobre tot en sa part inferior al llarch de las nerviacions, é introduhint en lo teixit un pich fort y róbust, de que 's trovan provehits, y d' aquest modo agotan lo such de la planta, que s' asseca; son desentrotllo se deté, las flors y los fruyt se fan mes raras, y si no s' ataca á aquets parássits, que 's reproduheixen ab extraordinaria rapidesa, lo vegetal acaba per sucumbir.

Lo professor Laboulbené, admet que la planta mor, en general, mes bé per un estat morbós anterior que per consecuencia de la picada del insecte. Diferents exemples podriam citar pera confirmar aquesta opinió: la invasió d' una planta per la cotxinilla, per exemple, es deguda á una debilitat persistent del vegetal. Se sab també que 'l llorer que creix expontáneament ó cultivat com los salsers á la bora de las torrenteras no presenta parássits, mentres que quan vegeta penosament en un punt faltat d' humitat ó en terras agotadas, se veu invadit al moment per l' *aspidiotus nerü*, exactament lo mateix que passa ab los taronjers y llimoners conreuhats.

Los procediments fins ara proposats pera destruhir aquestas plagas no donan gran resultat. En las obras de Boisduval, Riley, etc., se n' exposan de variats, que omitim per creure inútil molestar la atenció de nostres lectors.

En abril de 1885, la legació imperial de Turquía dirigi una comunicació al ministre de Foment, participant la aparició en Siria d' un insecte que destruhia 'ls taronjers y llimoners, y acompanyant unas mostras. Aquestas nos foren remesas pera son estudi lo que nos demostrá ser la mateixa especie de que hem parlat; però que per alguns caràcters diferencials creyam devia formar una varietat á la que diferenciárem ab lo nom de *siriacus*.

Allavors al emetre nostre informe, aconsellém com medi preservatiu d' aquets preciosos vegetals lo mateix procediment que avuy recomaném als agricultors malaguenyos, aixó es, robustir los taronjers y llimoners per medi d' adobs apropiats y regós abundants, ab l' objecte de que atquireixin la vitalitat necessaria pera resistir lo parassitisme.

Es l' únich medi que creyém adequat pera poder conseguir un éxit satisfactori.

DR. C. CHICOTE.

SECCIÓ DE NOTICIAS AGRICOLAS.

Bestiar foraster.—Se tracta de demanar al govern la imposició d' un dret al bestiar que s' importa á la península é Islas Balears.

Bregat del ramí.—Lo Sr. Puigermanal d' Hostalrich nos diu que ha probat de despellar la planta filera del ramí ab una bregadora senzilla de las que á Catalunya s' usan per tot arreu pera bregar lo cánem, havent obtingut un resultat satisfactori en dita operació y donantli la filassa tant neta com alguna de las màquines que pera 'l ramí s' han probat pera dit objecte.

Tot es bó saberho y probarho, tenint aixó present.

Crisis agrícola y del bestiar —Lo dictámen de la comissió del Senat sobre la proposició de lley demanant al Govern que obri una informació sobre las causas y remey de la crisis que experimentan la agricultura y lo bestiar va precedit d' un llarch y notable preàmbul, arribant á establir duas conclusions en las que reconeix la conveniencia d' aquella y determina que pera durla á terme, ademés de la intervenció que han de tenir ab duas Cambras, hi pendrán los centres oficials á quins mes afecta y las corporacions econòmicas y científicas que ab major copia de datos, conegan l' estat y las vicisituts perque ha atravessat la agricultura y las personas interessadas en lo resultat práctic de la intervenció.

Avuy fa vuyt dias que fou llegit aquest dictámen.

Estacio vitícola. — Ab assistencia de bon número de propietaris; lo dissapte ultim se verificá en dita estació de Tarragona, la segona y última proba pera combatre 'l *mildiu*, quedant tothom novament complascut.

¡¡Gran prosperitat!!—Veus aquí un estat de las fincas que l' Hisenda s' ha adjudicat desde l' any 1880 al prop-passat 1886 per deutes á las contribucions.

A Avila, 2,431; Búrgos, 2,316; Ciutat-Real, 9,575; Cuenca, 25,872; Guadalajara, 1,974; Lleó, 1,104; Logroño, 15,154; Madrid, 14,160; Palencia, 8,391; Salamanca, 830; Segovia, 1,005; Sória, 2,148; Toledo, 4,285; Valladolid, 1,210 y Zamora, 585.

Total, 97,000.

Noranta set mil fincas.

Si aixó no es prosperar.....

Plaga de llagosta.—Las noticias que 's reben sobre 'l desenrotlo de la plaga de llagosta son aterradoras. En la provincia de Ciudad Real no hi ha poble que no 's trobi infestat, resultant estèrils los esforços dels municipis pera salvar las cullitas de la voracitat dels milions d' insectes que en inmensos cordons se tiran contra 'ls sembrats. En Cuenca, Albacete y Toledo ocorreix lo mateix.

MERCATS FIRAS Y CULLITAS.

Banyolas.—Blat, à 17'50 pessetas la quartera de 80 litres.—Ordi, à 8'50.—Cibada, à 8.—Vessas, à 16'50.—Fabas, à 12'75.—Blatdemoro à 11'50.—Mill, à 12.—Panís, à 7'50.—Fayol, à 10'50.—Llobins, à 10.—Fasols, à 17.—Ous, à 0'60 céntims de pesseta la dotzena.—Oli, à 91'52 la carga.—Alls, à 85 céntims lo 100.

Castelló de la Plana—Segons noticias, la poca taronja que queda en los horts de la Plana de Castelló, se paga de 120 à 130 rals lo miler, y en proporció à dit preu se paga per arrobas la poquíssima que queda en la Ribera del Júcar.

La cullita próxima promet per ara esser abundant, puig la majoria dels arbres, fins los que sufriren los forts frets del hivern, han florit mol be y presentan mol fruyt. No obstant, no pot fundarse cap càlcul sobre aquesta cullita, puig son moltissimas las contingencias que ha de atravessar encara, avans de que comensi la época de cullir lo daurat fruyt.

Lleyda.—Las repentinas y fortas calors, s' assegura que han perjudicat als blats tardans que estavan en la granor.

Mercat universal.—Los preus del blat s' han declarat en *alsa* major ó menor en la generalitat de mercats del mon; lo qual poch los hi aprofitarà ja als tenedors del article suposat que no 'n tenen en sas mans mes que molt curtas existencias.

Puigcerdá.—En lo mercat del diumenje anterior tingerem una comissió de negociants del Nort d' América pera la compra de bestiar burrical. Los referits inglesos han realisat varias compras, entre altres, poden citarse las de quatre exemplars, per los quals en junt ne pagaren 5,000 pessetas.

A consecuencias de las fortas calors que deixen sentirse, la neu desapareix ràpidament de la cima de las montanyas y los rius han experimentat una notable crescuda, fins lo punt d' obligar á pendre precaucions en alguns pobles de la ribera de la Seu.

Aixis ho diu *La voz del Pirineo* que veu la llum á Puigcerda.

Los preus del mercat son:—Blat á 27 pessetas la carga.—Ségot á 20.—Ordi á 19.—Patatas á 9.—Moltó á 2 pessetas la carnicera.—Badella á 1.—Bou á 1.—Porch sech á 2 —Llonganissa seca de 4 a 6.

Reus —Lo mercat del dilluns estigué desanimadissim, la concurrència de forasters fou insignificant: las transaccions de poca importancia, observantse una calma bastant general. En vins poca cosa s' hi feu, alguna partida d' aquesta comarca obtingué lo preu de 24 á 25 pessetas. Los Priorats seguien de 35 á 40 pessetas, essent bons. En avellana casi be res, no variant los preus de 25 1/2 á 26 pessetas lo sach. Se presenta un poch de gra de atmetlla *Planeta* que 's colocà de 27 1/2 duros, la de *Esperansa* 's feu á 15 duros la classe regular bona, si es fluixa val de 13 1/2 á 14 duros.

També arribaren algunas petites partidas de *Mollar* que s' han fet al rededor de 9 duros lo sach de 50-40 kilos. D' *olis* n' entraren pochs, conservant los preus de 12 1/2 á 13 1/2 rals los de arrieria mes á menos forts, los fins valen de 14 1/2 á 15 1/2. *Fasols* de 17 á 18 pessetas los del país.

Tarragona. —Nostres mercats vinícolas, segueixen per regla general oferint la mateixa fesomia, continuant la mateixa fluixesa en los preus dels vins usuals, per presentarse molts pochs compradors. Lo comerç de vins pera Ultramar segueix igualment retret, essent sa demanda molt escassa y pochs los barcos que s' habilitan ab destí a la Isla de Cuba y Buenos Aires.

Los olivers se ressenten ja de la falta d' humitat. Seria una llástima que per aquesta falta los arbres, no poguessen verificar la florida en bonas condicions y se perdés la cullita vinenta, única esperansa de varias comarcas.

Tortosa. —En mas últimas correspondencias ja pronosticava que aquest any, Deu mediant, tindriam bona cullita per las benéficas pluhas que en temps oportú vingueren á remediarnos ja agostats camps. Aixis es, que per tot arreu se veu com en nostra hermosa campinya ha comensat la sega del blat, blat que segons opi-

nió de inteligens pagesos es, dels anys que millors rendiments proporcionarán al culliter, ja per sa cantitat ja per sa bona qualitat.

Altra de las bonas cullitas que s' esperan en aquesta comarca, es la de las garrofas, per la abundancia que n' hi ha, prompts á sahonarse, ja per los beneficis que reporta. Tenim además bons preparatius pera la cullita de las olivas, y qual cullita es una de las millors de tota aquesta comarca. Hi ha bastanta alegría en to-tas las classes, y á no sobrevenir cap incident, los culliters se re-ferán dels calamitosos anys que acaban de passar.

Se verifican ja en tota sa extensió 'ls travalls de la sega del blat. Tots los agricultors en general no tenen paraulas suficients pera ponderar las bondats de la present cullita. puig en son concepte reuneix totes las condicions favorables, excelent fruyt y abundant rendiment.

Urgell.—En tot aquest Plá están en vigor los trevalls de la sega; la cullita no será mes que mitjana per lo general.

Vilafranca del Panadés.—Lo mercat del ultim dissapte, s' presen-ta mes animat que de costúm, per la munió de venedoras de virám y d' ous, tot lo qual se vengué á preus sumament módichs. Dihuen que la causa del poch valor que ha alcansat aquet género, que en la riqueza d' algunas casas de pagés d' aquet Principat representa un paper important, es que la plassa de Barcelona, la serveixen ab virám extranjera y ab ous també forasters.

No hi faltaba altra plaga á la pagesia exclama nostre colega *El Villafranqués* y nosaltres juntament ab ell.

Afegeix després, que en quant á operacions verificadas en vi son tan pocas que bé pot dirse que está parat per complert lo negoci.

Vich.—Lo temps tot de sopte s'es posat molt fort, de modo que quasi sense intermedi hem passat del hivern al istiu. Lo calor fa dos dias que es molt intens, y avuy á la tarde hem vist senyals de la tempestat que en Neerleson anunciava. Ha fet alguna ruxada y afortunadament en esta comarca no ha portat malicia.

Los preus del mercat últim foren los següents:

Xeixa á 14'75 pessetas la quartera.—Forment á 13'75.—Mestall á 11'75.—Ségol á 10'50.—Ordi á 7'25.—Cibaba á 6.—Espelta á 5.—Blatdemoro á 9'25 Fajol á 8'50.—Fabas á 10'50 —Llegum á 12'50.—Fasols á 10.—Mill á 9.—Cuirons á 12.

IMPRENTA DE VÍCTOR BERDÓS Y FELIU, TAPINERÍA, 17.—BARCELONA.